

Undeko AB
Nya Tingstadsgatan 1
422 44 Hisings Backa

Datum: 2025-11-24
SMHI Dnr: 2025/2486/5.4.1
Er referens:

sigrid.haggbom@undeko.se

Yttrande över Samråd enligt miljöbalken angående vattenuttag m.m. vid Änghultasjön i Klavreström, Uppvidinge kommun

SMHI har tagit del rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö).

Hydrologi

Ansökt uttag till fiskodlingen tycks vara som mest 0,225 m³/s, vatten som mycket snart nedströms återbördas till meandringen som mynnar i Norrsjön. Detta innebär att den förväntade påverkan på det hydrologiska vattendragssystemet kan anses vara av en mycket begränsad hydrologisk karaktär. Påverkan på sjöns nivåer utreds på ett strukturerat sätt som täcker ett spann av olika omständigheter, något som myndigheten ser positivt på.

Karaktäristiska flöden har tagits fram genom areaviktning av hydrologisk data från stationen Dansjön. Det framgår dock inte varför just denna hydrologiska station använts, på vilket sätt den kan antas vara lik Änghultasjöns utlopp, samt hur de två avrinningsområdena skiljer sig åt t.ex. rörande dess storlek och dess sjöprocent. Att areavikta flöden är alltid förknippat med en hel del osäkerheter, framförallt rörande de hydrologiska extremerna. Det framgår inte helt tydligt hur de flöden som presenteras i Figur 7 tagits fram, men det förefaller sannolikt att även dessa är areaviktade flöden från mätstationen Dansjön. Att areavikta en hydrologisk serie på detta sätt är ett tillvägagångssätt som myndigheten inte rekommenderar. Oavsett hur detta gjorts så bör det tydligt framgå. Till exempel i figurtexten, hur hydrograferna tagits fram.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I underlagen refereras även till S-HYPE men det tycks inte som om någon modellerad hydrologisk information använts. Modellerad data är givetvis också förknippad med osäkerheter, men har fördelen att den kan ta hänsyn till lokala förutsättningar på ett sätt som inte inkluderas vid areaskalering av flöden från en annan mätstation.

I och med att osäkerheter finns förknippade med såväl areaviktning som hydrologisk modellering skulle ett resonemang rörande resultatens känslighet för inkommande hydrograf på något sätt behöva belysas i kommande utredningar. Till exempel hur slutsatserna skulle bli om modellerad data från S-HYPE för Älgultasjön skulle användas i beräkningarna av vattennivåer och flöden (figurerna 15-20).

Känsligheten för förändrat klimat är ytterligare en faktor som skulle behöva vägas in i de presenterade slutsatserna, dels för att säkerställa anläggningens funktion, dels för att kunna bedöma påverkan på omgivningen av planerad verksamhet.

Karaktäristiska flöden anges - dessa förmodas vara summan av de tre sjöutloppen. Det framgår inte hur/om dessa karaktäristiska flöden används för någon dimensionering i någon av fårorna. Om så skulle vara fallet är det även viktigt att redogöra för flödesfördelningen i respektive gren.

Det refereras till hydrologisk utredning som tagits fram, denna bör biläggas i kommande ansökan.

Klimatförändringen

SMHI vill uppmärksamma att samrådsunderlaget (sid. 22) refererar till en klimatanalys från 2015, vilken inte innehåller den senaste uppdaterade informationen. SMHI hänvisar istället till myndighetens klimatscenariotjänst:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarioer>

SMHI hänvisar även till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatlaget>

Klimatpåverkan

Det saknas uppgifter om verksamhetens klimatpåverkande utsläpp samt om vilka åtgärder som planeras för att minimera dessa.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson och Maria Norman.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda